

การเรียนรู้เชิงรุกในรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู สาขาการศึกษาปฐมวัย

Active learning in English for early childhood teacher course,
early childhood education program

จินตนา วีระปรียากร^{1*} และ วิไลวรรณ จันณรงค์¹
Jintana Verapreyagoon^{1*} and Wilaiwan Channarong¹

บทคัดย่อ

การก้าวสู่ศตวรรษที่ 21 ส่งผลให้ทุกวิชาชีพมีลักษณะเป็น e-career วิชาชีพครูเป็นอีกหนึ่งวิชาชีพที่ต้องเป็น e-teacher การวิจัยเชิงปริมาณแบบกึ่งทดลองนี้ จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูที่จะได้รับการพัฒนารูปแบบการสอนเชิงรุกในรายวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับการเป็น e-teacher ผู้วิจัยดำเนินการสำรวจ ออกแบบและทดลองทดสอบการใช้สื่อออนไลน์ 4 ลักษณะ เช่น blogger.com, Google classroom, Facebook group และ YouTube โดยทดลองกับนักศึกษาวิชาชีพครู ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์ สาขาการศึกษาปฐมวัย 41 คน หลังการทดลอง ใช้แบบประเมินประสิทธิภาพการสอน ชนิดกำหนดตัวเลือกจำนวน 32 ข้อ สอบถามผลการใช้สื่อออนไลน์ ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า มีความเป็นไปได้สำหรับการสอนเชิงรุกผ่านสื่อออนไลน์ ทั้ง 4 เพื่อพัฒนารูปแบบการสอนเชิงรุกให้กับนักศึกษาวิชาชีพครู แต่ต้องมียอดประกอบครบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ชื่อ blog หัวเรื่องที่ใช้สอน/ภาคเรียน โดยนักศึกษาวิชาชีพครูจะต้องให้นักเรียนร่วมสร้าง blog นำเสนอและการสรุปสิ่งเรียนรู้ และการสะท้อนกลับเป็นชื่อ blog ใหม่ ยกเว้น YouTube ที่ใช้เพียง 1 องค์ประกอบ นอกจากนี้ Facebook group และ blogger.com มีประสิทธิภาพต่อการสอนสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ร้อยละ 100 ขณะที่ YouTube และ Google classroom มีประสิทธิภาพต่อการสอนสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู เพียงร้อยละ 50 และ 45 ตามลำดับ ข้อเสนอเชิงทฤษฎีจากการวิจัยสะท้อนว่า ความเป็นไปได้เชิงประสิทธิผลของการสอนเชิงรุกผ่านสื่อออนไลน์ นอกจากขึ้นอยู่กับผู้สอน กิจกรรม สื่อออนไลน์ ยังขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษาร่วมด้วยที่ต้องเข้าใจกับการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในยุคศตวรรษที่ 21 และการเปลี่ยนแปลงของสื่อออนไลน์

คำสำคัญ: การเรียนเชิงรุก สื่อออนไลน์ สาขาการศึกษาปฐมวัย

Abstract

The transition into the 21st century results in almost all professions being called as e-careers (electronic) or online careers. Early childhood education is another profession that has a potential for being an e-teacher.

¹ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล นครราชสีมา 30000

¹ Faculty of Education, Vongchavalitkul University, Nakhon Ratchasima 30000

* Corresponding author. E-mail: jintana_ver@vu.ac.th

Therefore, this quantitative research approach was focused on analyzing the possibilities for the early childhood education program students to develop an active-teaching style in English language courses. The research was conducted by surveying, design and analyzing with online media: blogger.com, Google classroom, Facebook group, and YouTube. Forty-one third year undergraduate students major in early childhood education from the faculty of education participated as the experimental group for this research. They were tested with 32 item questionnaires. All data were analyzed by descriptive statistics. The research found that there is a possibility for active-teaching through online media which can integrate many activities. Blogger.com, Google Classroom and Facebook group, all consisted of five elements, while YouTube consisted of one element. The results of the active-teaching method through the online media Facebook group and blogger.com pointed out that the efficiency of teaching was 100 percent, while YouTube and Google classrooms were found to be effective at 50 and 45 percent, respectively. The research results showed that the effectiveness of active-teaching through online media depends on the instructor. Moreover, the effectiveness of English learning and teaching the 21st century through online media depends largely on the support and understanding of the school administrator and the educational institution.

Keywords: active learning, social media, early childhood education program

บทนำ

ในการเรียนรู้ในระบบสถานศึกษา ทุกประเทศในโลกให้ความสำคัญกับครูปฐมวัยมากขึ้นและต่อเนื่องมาหลายยุคหลายสมัย เนื่องจากเชื่อว่าครูปฐมวัยเป็นบุคคลที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการวางรากฐานให้กับผู้เรียนวัยเด็กได้อย่างสมบูรณ์ เฉกเช่นเดียวกับที่ Comenius, & Keatinge (1967) ได้กล่าวไว้ในหนังสือ The Great Didactic (1592-1670) ความว่า “ถ้าประสงค์จะให้การศึกษาด้านคุณธรรมแก่บุคคล บุคคลนั้นจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนตั้งแต่เยาว์วัย และหากบุคคลประสงค์จะก้าวล่วงไปสู่ภูมิปัญญา บุคคลนั้นจำเป็นต้องได้รับการเตรียมการ ในขณะที่บุคคลนั้นยังมีความปรารถนาและมีสภาพจิตใจที่พร้อมรับการหล่อหลอมหรือสังคมประกิด และมีความสามารถในการจดจำ ความอยากรู้อยากเห็นอย่างเต็มเปี่ยม” จากนั้นดังกล่าวว่านักศึกษาวิชาชีพครู สาขาการศึกษาปฐมวัยที่จะพัฒนาสู่ e-teacher ปฐมวัย

ในอนาคต จึงเป็นเสมือนผู้ส่งเสริมพัฒนาการทั้งทางร่างกาย จิตใจและสังคมให้กับผู้เรียน บทบาทของนักศึกษาวิชาชีพครู สาขาการศึกษาปฐมวัยที่จะพัฒนาสู่ e-teacher ปฐมวัยในอนาคต จึงมีลักษณะเฉพาะมากกว่า นักศึกษาวิชาชีพครู ในระดับหรือสาขาอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเป็น “9 นัก” ตามที่ Saengmali (as cited in Tositrakun, 2007) กล่าวไว้ ไม่ว่าจะเป็นนักรัก (รักและทำตัวให้เด็กรัก) นักเล่น (เล่นกับเด็กได้) นักร้อง (ร้องเพลง เลือกเพลงที่เหมาะสมกับเด็กได้) นักรำ (เคลื่อนไหวร่างกาย สร้างท่าทางประกอบจังหวะได้) นักเล่า (เล่านิทาน หรือเรื่องราวต่างๆ ได้) นักคิด (คิด ประดิษฐ์ กิจกรรม หรือสาระการเรียนรู้ให้กับเด็กเพื่อกระตุ้นพัฒนาการได้) นักทำ (ขยันทำงาน ทำสื่ออุปกรณ์การเรียนรู้) นักฝัน (มีจินตนาการ ร่วมจินตนาการกับเด็กได้) นักแต่ง (สามารถเล่านิทาน ตกแต่งห้องเรียน แต่งเพลง แต่งตัว) ซึ่งก็ไม่แตกต่างกับรายละเอียดเชิงบทบาทหน้าที่ของผู้ที่ดูแลเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ที่ Ministry of Education,

Office of the Education Council (2005) ได้กำหนดไว้ 6 ลักษณะ ได้แก่ ปฏิบัติหน้าที่ตามกิจวัตรของเด็ก ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในลักษณะบูรณาการ ส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้เด็กได้พัฒนาด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม และจริยธรรมไปพร้อมกันอย่างเต็มที่ สังเกต/เฝ้าระวัง/และบันทึกความเจริญเติบโต พฤติกรรมพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็ก จัดสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะเหมาะสมกับการพัฒนาเด็กทุกด้าน ประสานสัมพันธ์ระหว่างเด็ก กับพ่อแม่ สมาชิกในครอบครัว และชุมชน และรู้จักพัฒนาตนเองในทางวิชาการและอาชีพ

นอกจากนี้ หากพิจารณาตามแนวนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) ระยะยาว พ.ศ. 2550-2559 ที่ให้นิยาม “เด็กปฐมวัย” ไว้ นับตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึงอายุ 5 ปี 11 เดือน 29 วัน หรือต่ำกว่า 6 ปี อันเป็นช่วงวัยที่เรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วตามพัฒนาการ การจัดการการศึกษาหรือการจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กปฐมวัย จึงดำเนินการได้ถึง 3 รูปแบบ ไม่ว่าจะเป็น การศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย แต่ควรอยู่ภายใต้กระบวนการเรียนรู้ตามความถนัดและความสนใจของเด็กปฐมวัยเป็นหลัก (Ministry of Education, 2013) และเนื่องจากเด็กปฐมวัย อยู่ในหัวของการเรียนรู้และเลียนแบบหรือตอบสนองต่อสิ่งเร้ารอบตัวอย่างเต็มที่ ดังนั้น “ภาษา” จึงเป็น “กลไก” สำคัญในการขับเคลื่อนการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยมากที่สุด (ทั้งวัจนภาษาและอวัจนภาษา)

การสอนภาษาที่สองให้กับเด็กวัยนี้ ในหลายประเทศจึงพิจารณากันว่าเป็นวัยที่เหมาะสมที่สุดสำหรับประเทศไทย ภาษาอังกฤษ (ภาษาที่สอง) สำหรับเด็กปฐมวัย นักศึกษาวิชาชีพครู สาขาการศึกษาปฐมวัยที่จะพัฒนาสู่ e-teacher ปฐมวัยในอนาคต

จำเป็นต้องเข้าใจในหลักการ แนวคิด ความหมาย ประโยชน์และความสำคัญของภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย พร้อมกับต้องความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะและฝึกการออกเสียงภาษาอังกฤษ การลงเสียงเน้นหนักในคำและระดับเสียงสูงต่ำในประโยคอย่างถูกต้อง การวิเคราะห์ และฝึกออกเสียงคำ และประโยคที่เป็นปัญหา รวมถึงวัฒนธรรมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น เหตุนี้ผู้วิจัยที่ปฏิบัติหน้าที่สอนผู้สอนเด็กปฐมวัยได้พบประสบการณ์ตรงว่า ครูผู้สอนเด็กปฐมวัย จำต้องเป็นผู้ที่สามารถสร้างหรือก่อให้เกิด “การเรียนรู้เชิงรุก” ให้กับเด็กปฐมวัยได้ กล่าวคือ นักศึกษาวิชาชีพครู สาขาการศึกษาปฐมวัยที่จะพัฒนาสู่ e-teacher ปฐมวัยในอนาคต ต้องสื่อสารได้ชัดเจน สามารถส่งเสริมกระตุ้นความรับผิดชอบในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเองให้กับเด็กปฐมวัยได้ พร้อมกันนี้ต้องส่งเสริมการเรียนรู้ให้เด็กปฐมวัยได้ตลอดเวลา พร้อมมีการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนและเทคนิคการสอนอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ เพื่อกระตุ้นและถ่ายทอดความรู้จากง่ายไปสู่ยากให้กับเด็กปฐมวัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Shenker, Goss, & Bernstein (1996) นอกจากนี้การพัฒนาสู่ e-teacher จำต้องเน้นที่ความเข้าใจและการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ของผู้เรียน ผู้เรียนภายใต้กระบวนการเรียนการสอนเชิงรุกจึงต้องมีกระบวนการคิดขั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า (Sweller, 2006) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผู้เรียนต้องมีทักษะการใช้ “สื่อออนไลน์” เป็นช่องทางการหาข้อมูลหรือสารสนเทศต่างๆ เพื่อนำมาประกอบสำหรับการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า (Ward, 1998)

ด้วยนายช่างต้น การเรียนการสอนเชิงรุกผ่านสื่อออนไลน์ได้แก่ blogger.com, Google classroom, Facebook group และ YouTube จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการเรียนการสอนเชิงรุกสำหรับเด็กปฐมวัยในประเทศไทยมากขึ้น ดังนั้น นักศึกษาวิชาชีพครู สาขาการศึกษาปฐมวัยที่จะพัฒนาสู่ e-teacher ปฐมวัยในอนาคต จึงต้องได้รับการพัฒนาหรือเสริมทักษะ “การสอนเชิงรุก” ผ่านสื่อออนไลน์มากยิ่งขึ้น การเรียนการสอนเชิงรุก เนื่องจากสื่อออนไลน์และการสอนเชิงรุกมีความสัมพันธ์ในการช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้สูงสุด สามารถเรียนรู้ความรับผิดชอบร่วมกัน ใช้กระบวนการคิดขั้นสูง จัดระบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความรู้ จึงเกิดจากประสบการณ์ การสร้างองค์ความรู้ และการสรุปบทวนของผู้เรียน การเรียนรู้ที่แท้จริงเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการเรียนรู้กันอย่างจริงจัง (actively involved) แม้แต่การเรียนรู้จากการฟัง ผู้เรียนก็ต้องได้ปฏิบัติการฟังจริงๆ อย่างตั้งใจ จึงจะเกิดการเรียนรู้ได้ อย่างไรก็ตามผลการวิเคราะห์งานวิจัยที่ผ่านมาไม่ต่ำกว่าสองทศวรรษให้ข้อเสนอว่า ผู้เรียนต้อง “ทำ” มากกว่าเพียงแค่ฟัง กล่าวคือ ผู้เรียนต้องอ่าน เขียน อภิปราย หรือแก้ปัญหาที่สำคัญที่สุดต้องปฏิบัติอย่างจริงจัง ในงานที่ใช้การคิดขั้นสูงในระดับวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมิน (Chickering, & Gamson, 1987) จึงได้มีการเสนอว่ากลวิธีที่สนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) จัดเป็นกระบวนการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้ทำและคิดในสิ่งที่ทำ (Bonwell, & Eison, 1991) เช่น กระบวนการสืบเสาะหาความรู้ (inquiry process: 5Es) การเรียนรู้แบบร่วมมือ (cooperative learning) การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

(problem-based learning: PBL) การเรียนรู้โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน (research-based learning: RBL) การสอนอย่างไตร่ตรอง (reflective teaching) เป็นต้น นายดังกล่าวจึงแสดงความสำคัญสำหรับการวิจัยครั้งนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ความเป็นไปได้สำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุกด้วยสื่อออนไลน์ทั้งในส่วนของประกอบและกิจกรรม

2. เพื่อสำรวจ ออกแบบ และทดสอบการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุก ผ่านสื่อออนไลน์ เช่น blogger.com, Google classroom, Facebook group และ YouTube

วิธีการศึกษา

เพื่อให้การวิจัยมีกรอบแนวคิดในการดำเนินการวิจัยที่ชัดเจน ตรวจสอบหรือประเมินได้ ผู้วิจัยจึงได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ก) แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของ Meyers, & John (1993) ที่สามารถสรุปได้ว่ามีองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ ปัจจัยพื้นฐาน (basic element) กลวิธีในการเรียนรู้ (learning strategies) และทรัพยากรทางการสอน (teaching resources) ผสานเข้ากับแนวคิดของ Fink (1999) ที่เน้นถึงองค์ประกอบสำคัญ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การสนทนากับตนเอง การสนทนาสื่อสารกับผู้อื่น ประสบการณ์ที่ได้จากการลงมือกระทำ และประสบการณ์ที่ได้จากการสังเกต ข) แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสื่อการสอนออนไลน์ ซึ่งในการวิจัยนี้มุ่งเน้น 4 สื่อออนไลน์ ได้แก่ blogger.com, Google classroom, Facebook group และ YouTube ค) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนเชิงรุก ซึ่งมี 4 แนวคิดหลัก ได้แก่ การผสมผสานเทคโนโลยีการเรียนรู้

การสอนบนเว็บกับการเรียนในชั้นเรียนแบบดั้งเดิม แนวคิดการผสมผสานวิธีสอนที่หลากหลายเข้าด้วยกัน แนวคิดการผสมผสานเทคโนโลยีการเรียน การสอนทุกรูปแบบกับการเรียนการสอนในชั้นเรียน

แบบดั้งเดิมที่มีการเผชิญหน้าระหว่างผู้สอนและผู้เรียน และแนวคิดการผสมผสานเทคโนโลยีการเรียน การสอนกับการทำงานจริง ซึ่งผลการทบทวนวรรณกรรม นำมาสู่กรอบแนวคิดการวิจัยดัง (Figure 1)

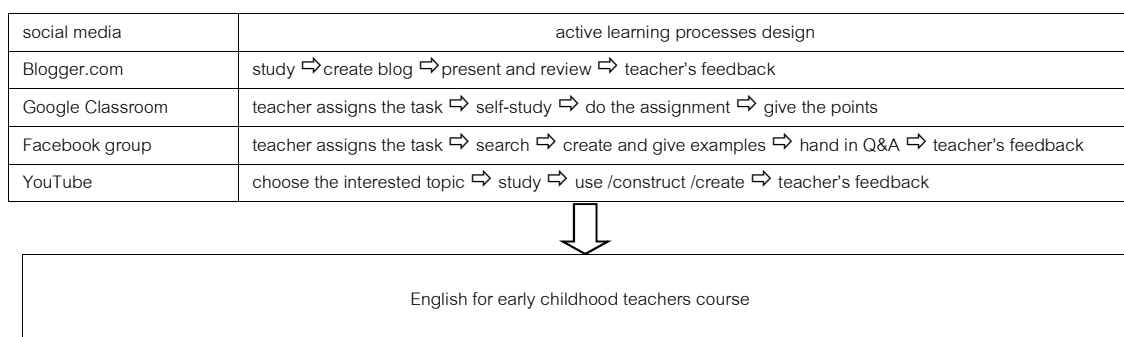


Figure 1 conceptual framework.

จากกรอบแนวคิดการวิจัยข้างต้นนำมาสู่กระบวนการสร้างและกำหนดสาระ เนื้อหาในสื่อ การสอนออนไลน์ 4 สื่อ ได้แก่ blogger.com, Google classroom, Facebook group และ YouTube

การวิจัยเชิงปริมาณในรูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi experimental research) ผู้วิจัยออกแบบการวิจัยโดยควบคุม (control) การแปรค่าของตัวแปรแทรกซ้อนด้วยการควบคุมภายในกับ “กลุ่มทดลอง” กลุ่มเดียว ที่เป็นนักศึกษา (วิชาชีพครู) ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์ สาขาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 41 คน ด้วยคุณสมบัติตามเกณฑ์การเลือก 5 คุณสมบัติ ได้แก่ 1) เป็นนักศึกษาที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการวิจัย (ผ่านการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์) 2) ลงทะเบียนศึกษาวิชาภาษาอังกฤษสำหรับครูปฐมวัย (จำนวน 3 หน่วยกิต) 3) เป็นนักศึกษาวิชาชีพครูหลักสูตร 5 ปีภาคปกติ 4) หลักสูตรที่นักศึกษา

ได้รับการรับรองคุณภาพหลักสูตรจากกระทรวงศึกษาธิการ และ 5) นักศึกษาต้องไม่เคยผ่านการเรียนแบบร่วมมือ และการเรียนเชิงรุก (collaborative and blended learning) เนื่องจากรูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง ไม่เน้นการมีกลุ่มควบคุม (control group) แต่เน้นกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ (intervention activities) ดังนั้นเพื่อคุมจุดอ่อนของรูปแบบการวิจัย นอกจากผู้วิจัยควบคุมการแปรค่าของตัวแปรแทรกซ้อนด้วยการควบคุมภายในกับ “กลุ่มทดลอง” กลุ่มเดียวข้างต้น ที่แม้ไม่ได้มาด้วยการสุ่มอย่างอิสระ (randomized) แต่ก็มีเกณฑ์การคัดกรอง ผู้วิจัยยังกำหนดทิศทางการวิจัยด้วยสมมติฐานที่ต้องพิสูจน์ 2 สมมติฐานที่เน้น “ความสัมพันธ์เชิงประจักษ์” ตามธรรมชาติของข้อมูลที่ได้ภายหลังการทดลอง และ “การตรวจสอบเชิงทฤษฎี” โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับ e-career ประกอบด้วย 1) การสอนภาษาอังกฤษเชิงรุกด้วยสื่อออนไลน์ ต้องมีองค์ประกอบ

และกิจกรรม ครอบคลุม 5 องค์ประกอบ 2) ประสิทธิภาพ การสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย ด้วยสื่อออนไลน์ Google classroom, Facebook group ให้ประสิทธิภาพ สูงที่สุด และออกแบบเครื่องมือ (แบบสอบถาม) ในการ วัดประสิทธิภาพของการสอนเชิงรุกด้วยสื่อออนไลน์ ตามหลัก “the Max Min Con principle” โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักการทำให้ความคลาดเคลื่อนมีน้อยที่สุดหรือ Min (minimization of error variance) ด้วยเครื่องมือใน การวัดที่มีความเที่ยงตรง (validity) ตลอดจนมีความเป็น ปรนัย (objectivity) และประสิทธิภาพสูง และการควบคุม ตัวแปรแทรกซ้อนหรือ Con (control extraneous systematic variance) ด้วยการกำจัดตัวแปรออก (elimination) การทำให้กลุ่มทดลองมีลักษณะตัวแปรเหมือนกัน

นักศึกษา (วิชาชีพครู) ระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์ สาขาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 41 คน ที่เป็น “กลุ่มทดลอง” ในการวิจัยที่ได้มาจากเกณฑ์ การคัดกรอง 5 ข้อข้างต้นนั้น จะได้รับ treatment คือ การสอนด้วยสื่อออนไลน์ ทั้ง 4 รูปแบบ ได้แก่ blogger.com, Google classroom, Facebook group และ YouTube โดยในแต่ละสื่อออนไลน์จะมีองค์ประกอบ และกิจกรรมการเรียนรู้ 5 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) ชื่อของ blog 2) หัวข้อที่ต้องใช้ในการสอนต่อภาค การศึกษาอย่างน้อย 5 หัวเรื่อง 3) การสร้าง blog โดย ผู้เรียน 4) การนำเสนอและการสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ 5) ผลสะท้อนกลับจากผู้เรียนที่สามารถนำมากำหนดเป็น ชื่อใหม่ของ blog จากนั้นจะมีการวัด “ความเป็นไป” ในการใช้ “สื่อออนไลน์” ในการสอนวิชาภาษาอังกฤษ สำหรับเด็กปฐมวัยและวัด “ประสิทธิภาพการสอน ภาษาอังกฤษเชิงรุกด้วยสื่อออนไลน์” โดยวัดผ่าน “แบบสอบถามระดับความพึงพอใจต่อองค์ประกอบ

และกิจกรรมในสื่อออนไลน์” โดยเป็นแบบสอบถามชนิด 2 ตัวเลือก จำนวน 32 ข้อ และแบบวิเคราะห์ประสิทธิผล การสอนเชิงรุกผ่านสื่อออนไลน์ ซึ่งเครื่องมือวิจัยทั้ง 2 ได้ผ่านการวิเคราะห์คุณภาพด้านความตรงตามโครงสร้าง และความตรงตามเนื้อหา ด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน มีค่าคุณภาพเท่ากับ 1.00 (อยู่ในเกณฑ์ดีมาก)

จากสมมติฐานที่ต้องพิสูจน์ 2 สมมติฐาน ที่เน้น “ความสัมพันธ์เชิงประจักษ์” ตามธรรมชาติของข้อมูล ที่ได้ภายหลังการทดลอง และ “การตรวจสอบเชิงทฤษฎี” การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องนำมาสู่กรอบแนวคิด ในการวิจัย (Figure 1) ที่สะท้อนให้เห็นว่าการสอนเชิงรุก ผ่านสื่อออนไลน์ เช่น blogger.com, Google classroom, Facebook group และ YouTube ประกอบด้วยตัวแปร สำคัญ 1) ตัวแปรกระบวนการสอนเชิงรุกที่ประกอบด้วย ตัวแปรย่อย ได้แก่ การสร้าง blog การนำเสนอและ สรุปเนื้อหา การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง การตอบคำถาม การสร้างตัวอย่างด้วยตนเอง การถาม-ตอบ การสร้าง การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านสื่อออนไลน์ และข้อมูล ย้อนกลับ 2) ตัวแปรผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ในระยะเวลา 15 สัปดาห์ ที่สามารถสะท้อนประสิทธิผลการสอนเชิงรุก ที่วัดผ่านแบบสอบถาม เน้นสอบถามผู้เรียนเป็นหลัก

ผลการศึกษา

ภายใต้คำถามหลักที่ว่า “การสอนภาษาอังกฤษ เชิงรุกสำหรับเด็กปฐมวัยด้วยสื่อออนไลน์ โดยนักศึกษา วิชาชีพครู สามารถดำเนินการได้ทั้ง 4 รูปแบบสื่อ และ ต้องมีองค์ประกอบและกิจกรรมครบทั้ง 5 องค์ประกอบ หรือไม่” และสมมติฐานการวิจัยที่ว่า 1) การสอน ภาษาอังกฤษเชิงรุกด้วยสื่อออนไลน์ ต้องมีองค์ประกอบ และกิจกรรม ครอบคลุม 5 องค์ประกอบ 2) ประสิทธิภาพ

การสอนภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย ด้วยสื่อออนไลน์ Google classroom, Facebook group ให้ประสิทธิภาพสูงที่สุด ผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ จำนวนร้อยละ ฐานนิยม พบว่า

1. ผลการวิเคราะห์ความเป็นไปได้สำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุกด้วย

สื่อออนไลน์ ทั้งในส่วนองค์ประกอบและกิจกรรมพบว่า ความเป็นไปได้สำหรับการสอนเชิงรุกผ่านสื่อออนไลน์ blogger.com, Google classroom, Facebook group ต้องมีองค์ประกอบและรูปแบบกิจกรรม ครบ 5 องค์ประกอบ ส่วน YouTube อาจใช้เพียง 1 องค์ประกอบ รายละเอียดปรากฏดัง (Table 1)

Table 1 Five elements of active learning for online teaching factors.

active learning for online teaching factors		factors			
web-blog	name of a Blog	at least 5 topics (module) per 1 semester	creating a blog by students	presenting and concluding	feedback (edited topics in a blog)
self-study (Google classroom)	creating examples by oneself	course name	assignments	teaching documents	feedback (points)
question and answer (Facebook group)	Facebook group name	being a member in Facebook group	topics/activities per week	question and answer	feedback (numbers of assignments)
online self-study (YouTube)		work pieces (pictures, animated media, sounds, etc.)			

จาก (Table 1) สรุปได้ว่า องค์ประกอบการสอนเชิงรุกผ่านสื่อออนไลน์ blogger.com, Google classroom, Facebook group และ YouTube วิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู สาขาการศึกษาปฐมวัยที่จะพัฒนาสู่ e-teacher ปฐมวัยในอนาคต 41 คน มีองค์ประกอบย่อยแตกต่างกันไป อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงเชิงองค์ประกอบหลักและย่อยเหล่านี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ตามนโยบายของสถานศึกษา นอกจากนี้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากนักศึกษาทั้ง 41 คน ให้ความเห็นเพิ่มเติมว่า การสอนเชิงรุกผ่านสื่อออนไลน์เหล่านี้ ทำให้การเรียนรู้สะดวกและมีผลดีต่อการ

พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนมากกว่าการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม (การสอนแบบบรรยาย)

2. ผลการสำรวจ ออกแบบและทดสอบการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุก ผ่านสื่อออนไลน์ blogger.com, Google classroom, Facebook group และ YouTube ในส่วนประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุกที่วิเคราะห์ผ่านร้อยละของความพึงพอใจของนักศึกษาวิชาชีพครู สาขาการศึกษาปฐมวัยที่จะพัฒนาสู่ e-teacher ปฐมวัยในอนาคต 41 คน ผลการวิเคราะห์พบว่า รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุกผ่านสื่อออนไลน์ Facebook group และ blogger.com

มีประสิทธิภาพต่อการสอนร้อยละ 100 ขณะที่ผ่าน กลับพบว่ามีประสิทธิภาพเพียงร้อยละ 50 และ 45
สื่อออนไลน์ YouTube และ Google classroom ตามลำดับ ข้อสรุปปรากฏดัง (Figure 2) และ (Figure 3)

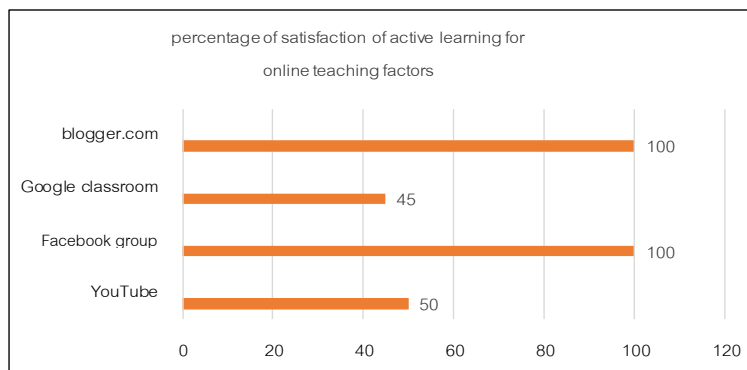


Figure 2 Percentage of satisfaction of active learning for online teaching factors.

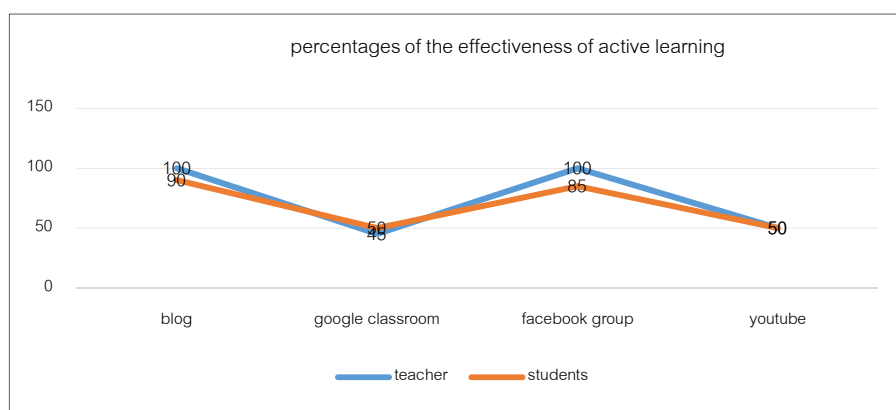


Figure 3 Percentages of the effectiveness of active learning model.

จาก (Figure 2) และ (Figure 3) แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุกที่ออกแบบและใช้ทดสอบกับ นักศึกษาวิชาชีพครู สาขาการศึกษา-ปฐมวัยที่จะพัฒนาสู่ e-teacher ปฐมวัยในอนาคต ทั้ง 41 คน มีประสิทธิผลของรูปแบบการสอนเชิงรุกเมื่อพิจารณาตามร้อยละการประเมินประสิทธิผลจากนักศึกษา ทั้งนี้การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเชิงรุกผ่านสื่อออนไลน์ Google classroom มีประสิทธิผล

มากกว่าการเรียนรู้ด้วยอาจารย์ผู้สอน แต่ทั้งนี้ ประสิทธิภาพดังกล่าว ยังเกี่ยวข้องกับ “วิธีการส่งงานผ่านสื่อออนไลน์ Google classroom” ที่ไม่มีการกำหนดเวลาจริงในการส่งงาน การส่งงานจึงมีความเป็นไปได้ในส่วนการคัดลอกเพื่อนำส่ง แม้มีการกำหนดเวลาที่ชัดเจนในการส่งงานหรือแสดงผลการเรียนรู้ รวมถึงนโยบายของผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา

ข้อเสนอเชิงทฤษฎีจากการวิจัยสะท้อนถึงสะท้อนว่า ความเป็นไปได้เชิงประสิทธิภาพเกี่ยวกับของการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุกผ่านสื่อออนไลน์ นอกจากขึ้นอยู่กับผู้สอน กิจกรรมสื่อออนไลน์ ยังขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษาพร้อมด้วย ที่ต้องเข้าใจกับการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในยุคศตวรรษที่ 21 และการเปลี่ยนแปลงของสื่อออนไลน์

อภิปรายผล

การวิจัยนี้มุ่ง 1) วิเคราะห์ความเป็นไปได้สำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุกด้วยสื่อออนไลน์ ทั้งในส่วนองค์ประกอบและกิจกรรม 2) สำรวจ ออกแบบ และทดสอบการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุก ผ่านสื่อออนไลน์ เช่น blogger.com, Google classroom, Facebook group และ YouTube ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการทดลองการสอนเชิงรุกที่ผสมผสานองค์ประกอบและกิจกรรมต่างๆ เข้ากับสื่อออนไลน์ กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์ สาขาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 41 คน ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์การเลือกภายใต้รูปแบบกึ่งทดลอง วิเคราะห์ความเป็นไปได้และทดสอบการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุกผ่านสื่อออนไลน์ ด้วยแบบสอบถามชนิดกำหนดตัวเลือกจำนวน 32 ข้อ ส่วนประสิทธิภาพของรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุก วิเคราะห์ผ่านร้อยละของความพึงพอใจ ข้อมูลถูกวิเคราะห์ด้วยค่าความถี่ร้อยละและฐานนิยม

ผลวิเคราะห์ความเป็นไปได้สำหรับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุกด้วยสื่อออนไลน์ทั้งในส่วนองค์ประกอบและกิจกรรม และผลการสำรวจออกแบบและทดสอบการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุก

ผ่านสื่อออนไลน์ เช่น blogger.com, Google classroom, Facebook group และ YouTube พบว่า องค์ประกอบของการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุกผ่านสื่อออนไลน์ที่มีประสิทธิภาพทั้ง blogger.com, Google classroom, Facebook group มีองค์ประกอบย่อยครบ 5 องค์ประกอบ ขณะที่ YouTube มีเพียง 1 องค์ประกอบได้ ส่วนความเป็นไปได้ของการสอนเชิงรุกผ่านสื่อออนไลน์ Facebook group และ blogger.com ที่สะท้อนผ่านค่าประสิทธิภาพการสอนเชิงรุก ซึ่งวิเคราะห์ผ่านระดับความพึงพอใจได้มากที่สุด/ดีที่ สุด ร้อยละ 100 ขณะที่การสอนภาษาอังกฤษเชิงรุกผ่านสื่อออนไลน์ YouTube และ Google classroom กลับมีประสิทธิภาพการสอนเชิงรุกที่วิเคราะห์ผ่านระดับความพึงพอใจ เพียงร้อยละ 50 และ 45 ตามลำดับ จากนั้นจึงกล่าว ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์เพิ่มเติม ตามหลักการ/แนวคิดของ Shenker, Goss, & Bernstein (1996) พบว่า ผลการวิจัยกึ่งทดลองนี้ มีความสอดคล้องกับแนวคิดดังกล่าวที่ว่า ครูผู้สอนเด็กปฐมวัย ต้องสามารถสร้างหรือก่อให้เกิด “การเรียนรู้เชิงรุก” หรือสื่อสารได้ชัดเจน เพื่อสามารถเสริมกระตุ้นความรับผิดชอบในการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตัวเองให้กับเด็กปฐมวัยได้ รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ให้เด็กปฐมวัยได้ตลอดเวลา ขณะการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุกที่ผสมผสานกิจกรรมต่างๆ ผ่านสื่อออนไลน์ blogger.com, Google classroom, Facebook group และ YouTube ที่เหมาะกับครูปฐมวัยมากที่สุดกลับเป็นการสอนเชิงรุกผ่านสื่อออนไลน์ Facebook group และ blogger.com ที่เป็นเช่นนี้อาจเพราะการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุกด้วยสื่อออนไลน์ดังกล่าวเป็นทรัพยากรการสอนที่สะดวกและลงทุนน้อยที่สุด สามารถปรับได้เหมาะกับวิธีการเรียนรู้และปัจจัยพื้นฐานของเด็กปฐมวัย

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ Meyers, & John (1993) ที่องค์ประกอบสำคัญของการเรียนการสอนเชิงรุก ไม่ว่าจะเป็น ชื่อวิชา เนื้อหา กิจกรรม เอกสารประกอบการสอน และข้อมูลย้อนกลับ หากผู้สอนออกแบบให้เด็กปฐมวัยสามารถสนทนาสื่อสารได้กับทั้งตนเองและผู้อื่น พร้อมได้ลงมือกระทำย่อมทำให้ประสิทธิภาพการเรียนรู้ดี เช่นที่ Fink (1999) กล่าวไว้ และพิสูจน์ได้ว่าการออกแบบคิดในการวิจัยนี้เป็นจริงภายใต้กระบวนการออกแบบการเรียนการสอนเชิงรุก ที่ครูหรือผู้สอนเริ่มกระบวนการสอนเชิงรุก จากการศึกษา การออกแบบรูปแบบการสอนเชิงรุก การนำเสนอ การสรุปเนื้อหา การระบุข้อมูลย้อนกลับ ร่วมกับการให้งาน เพื่อให้เด็กปฐมวัยค้นคว้าได้ด้วยตนเอง ตอบคำถาม รับผลย้อนกลับจากครูหรือผู้สอน ค้นหา สร้างตัวอย่าง สื่อสารตอบโต้กัน จนนำมาสู่การเรียนรู้ได้ด้วยตัวของเด็กปฐมวัยเอง

สรุป

การเรียนการสอนเชิงรุกในรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู มีความเป็นไปได้หากครูหรือผู้สอนใช้สื่อออนไลน์ blogger.com, Google classroom, Facebook group และ YouTube แต่ทั้งนี้ประสิทธิภาพการสอนจะเป็นเช่นใด ต้องพิจารณาที่ 5 องค์ประกอบและกิจกรรม ตลอดจนถึงตัวครูหรือผู้สอน รวมทั้ง “ความเข้าใจต่อการเปลี่ยนแปลงของการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษในยุคศตวรรษที่ 21 และการเปลี่ยนแปลงของสื่อออนไลน์ของผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษาร่วมด้วย อย่างไรก็ตามจากผลการวิจัยนี้มาสู่ขอเสนอแนะสำหรับครูหรือผู้สอนและโรงเรียนหรือสถานศึกษา ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับครูหรือผู้สอนมี 3 ข้อเสนอ ได้แก่

1. จากการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุกผ่านสื่อออนไลน์ blogger.com, Google classroom, Facebook group และ YouTube สำหรับครูปฐมวัย ในการวิจัยนี้แม้มีองค์ประกอบและกิจกรรมหลักคล้ายกันแต่อาจเปลี่ยนแปลงได้ ครูหรือผู้สอนจึงต้องรู้เท่าทันการจัดการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษในยุคศตวรรษที่ 21 และการเปลี่ยนแปลงของสื่อออนไลน์ รวมทั้งต้องเข้าใจนโยบายของสถานศึกษา และหากทรัพยากรการสอนมีความสมบูรณ์ครบถ้วน การสอนเชิงรุกผ่านสื่อออนไลน์ทั้ง 4 ลักษณะ จึงจะเป็นที่พึงพอใจต่อทั้งครูหรือผู้สอนและเด็กปฐมวัยในระดับมากที่สุด

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า ประสิทธิภาพการสอนภาษาอังกฤษเชิงรุกผ่านสื่อออนไลน์ blogger.com, Google classroom, Facebook group และ YouTube ซึ่งทดลองสอนกับกลุ่มตัวอย่างการวิจัยที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 3 คณะศึกษาศาสตร์ สาขาการศึกษาปฐมวัย จำนวน 41 คน สื่อออนไลน์ Google classroom มีประสิทธิผลต่อการเรียนรู้มากกว่าการเรียนรู้ผ่านครูหรือผู้สอนอย่างเดียว นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับ “รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านสื่อออนไลน์” ที่ต้องส่งงานผ่านสื่อภายใต้เวลากำหนด นับดังกล่าวสะท้อนว่า เด็กปฐมวัยสามารถคัดลอกเพื่อนำส่งงานผ่านสื่อออนไลน์ได้ ดังนั้นครูหรือผู้สอนภาษาอังกฤษเชิงรุก จำต้องเน้นถึงองค์ประกอบสำคัญ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การสนทนากับตนเอง การสนทนาสื่อสารกับผู้อื่น ประสบการณ์ที่ได้จากการลงมือกระทำ และประสบการณ์ที่ได้จากการสังเกต เพื่อมาช่วยเสริมสร้างเพื่อให้เด็กปฐมวัยเกิด “ประสบการณ์ที่ได้จากการลงมือกระทำ และประสบการณ์ที่ได้จากการสังเกต” ด้วยตัวของเด็กปฐมวัยเป็นหลัก

3. ครูหรือผู้สอนภาษาอังกฤษเชิงรุกผ่านสื่อออนไลน์ blogger.com, Google classroom, Facebook group และ YouTube ต้องพัฒนาทักษะการสอนเชิงรุกโดยผสมผสานเทคโนโลยีการเรียนการสอนบนเว็บกับการเรียนในชั้นเรียนแบบดั้งเดิม ผสมผสานวิธีสอนที่หลากหลายเข้าร่วมด้วยที่สำคัญต้องเปิดโอกาสให้ครูหรือผู้สอนกับเด็กปฐมวัยที่เป็นผู้เรียนได้ปฏิสัมพันธ์/สนทนากันระหว่างการเรียนการสอน

สำหรับข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียนหรือสถานศึกษา การสอนภาษาอังกฤษเชิงรุกผ่านสื่อออนไลน์ blogger.com, Google Classroom, Facebook group และ YouTube สำหรับครูปฐมวัย หากจะให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุด นอกจากต้องอาศัยปัจจัยตัวครูหรือผู้สอนวิธีการสอน สื่อออนไลน์ (องค์ประกอบและกิจกรรม) ยังต้องพึงพิงกับนโยบายของโรงเรียนหรือสถานศึกษาด้วย ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษาที่สามารถกำหนดทิศทางหรือนโยบายในการจัดการเรียนการสอนได้ จึงต้องทำความเข้าใจกับการเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียนการสอนที่ทันกับยุคสมัย (ศตวรรษที่ 21) และการเปลี่ยนแปลงของสื่อออนไลน์ เพื่อที่จะเสริมองค์ประกอบการเรียนรู้ที่ทันสมัยให้กับครูหรือผู้สอนภาษาอังกฤษเชิงรุกสำหรับเด็กปฐมวัยได้อย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- Bonwell, C. C., & Eison, J. A. (1991). *Active learning: Creating excitement in the classroom*. ASHE-ERIC Higher Education Reports No.1, Washington D.C.: The George Washington University.
- Chickering, A. W., & Gamson, Z. F. (1987). Seven principles for good practice in undergraduate education. *AAHE bulletin*, 39(7), 3-7.
- Comenius, J. A., & Keatinge, M. W. (1967). *The great didactic of John Amos Comenius*. New York: Russell & Russell.
- Fink, L. D. (1999). *Active learning*. Reprinted with permission of the University of Oklahoma Instructional Development Program. Retrieved 3 September 2016, from <http://www.trincoll.edu/Academics/centers/teaching/Documents/Week3ActiveLearning.pdf>
- Meyers, C., & Jones, T. B. (1993). *Promoting active learning: Strategies for the college classroom*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Ministry of Education. Office of the Education Council. (2005). *Standard on child rearing under 3 year of age*. Retrieved 20 December 2018, from <http://www.onec.go.th/index.php/book/BookView/407> (in Thai)
- Ministry of Education. (2013) *Care and education for early childhood*. Retrieved 20 December 2018, from <http://www.onec.go.th/index.php/book/BookView/1239> (in Thai)
- Shenker, J. I., Goss, S. A., & Bernstein, D. A. (1996) *Instructor's resource manual for psychology*. Boston: Houghton-Mifflin.
- Sweller, J. (2006). The worked example effect and human cognition. *Learning and Instruction*, 16, 165-169.
- Tositrakun, S. (2007) *Khunying Bencha Saengli: Master of Thai Kindergarten Education in the Memorial of His Majesty the King at Wat Makutkasatriyaram (9 July 2007)*. Bangkok: RukLuke Family Group. (in Thai)
- Ward, R. (1998). Active, collaborative and case-based learning with computer-based case scenarios. *Computers & Education*, 30, 103-110.